

1956-os emlékhelyek Szombathelyen

- 56-os emlékmű, 56-osok tere:

A gúzsba kötött embert megtestesítő alkotás egy lyukas zászlót szimbolizáló kőlap előtt áll a Vörösmarty Mihály és a Széll Kálmán utca kereszteződésében, feje fölött a szombathelyi áldozatok halálának dátumát, mellette a mártírok névsorát olvashatjuk. Az itt álló épület volt az 1956-os szombathelyi forradalmi nemzetőrség székhelye. A nemzetőrök november 4-én itt gyilkolták meg a szovjetek. A felsőbb emeleteken lévők közül volt, aki el tudott menekülni, és voltak feltartott kezű emberek is, akiket elfogtak.

Az emlékhelyt az itt elhunyt és a többi '56-os hősi halott emlékére helyezték el.

- Az ÁVH régi épülete:

Az ÁVH (Államvédelmi Hatóság) székháza az akkoriban Bajcsy-Zsilinszky Endre nevét viselő, ma azonban Király utcának nevezett út sarkán áll. Az 1948-ban közvetlen pártirányítás alá kerülő szervezet karhatalmi és határőrizeti feladatokat látott el. Szombathelyen zöldávósoknak is hívták őket.

A forradalom idején azonban már nem volt itt egy ávós sem, előtte viszont ide csak bejönni látták az embert, kimenni nem. Az ÁVH hírhedt volt kegyetlenségéről és durva módszereiről, a legembertelenebb fizikai, lelki kényszert alkalmazták a letartóztatottakkal szemben. Általános volt a vég nélküli kifárasztás, verés, gúzsbakötés, összerugdosás, földre teperve talpalás, sóval etetés utáni WC-ből itatás, éheztetés, éjjel-nappal bilincsben tartás, alvásmegvonás.

Az itt álló emléktáblát az ebben a házban megkínzottak emlékére állították.

